

Програм рада
са финансијским планом
Музеја Крајине у Неготину
за 2024. годину

Програм рада Музеја Крајине у Неготину

Програм рада директора Музеја Крајине

Програм рада Музеја Крајине заснован је на намери да 2024. године, као и претходних година, неготински музеј буде што активнији, видљивији и да као јавна служба допринесе развоју културе и туризма општине Неготин. Директор Музеја Крајине вршиће организацију, координацију и реализацију свих активности у овој установи културе у сарадњи са запосленима. Трудићемо се да наставимо са решавањем проблема који се тичу одржавања музејских објеката. Такође, циљ је да установа буде отворена за јавност и да сарађује са сродним установама. Планиране активности биће реализоване у складу са основном делатношћу Музеја, у координацији са надлежним министарствима и оснивачем.

Поставке Музеја Крајине смештене су у три објекта у граду, који су веома захтевни за одржавање. У надлежности Музеја су и археолошки локалитет Врело Шаркамен и родна кућа Момчила Ранковића у Рајцу. Пошто су сви објекти Музеја под ингеренцијом Завода за заштиту споменика културе у Нишу, све интервенције на објектима раде се под њиховим условима и добијеним сагласностима. За 2024. годину у плану је набавка дигиталне опреме за сва три објекта, као и отварање сувенирнице у оквиру једног од објеката Музеја Крајине.

Реализација предлога програма рада Музеја Крајине за 2024. годину умногоме ће зависити од тога да ли ће бити одобрени пројекти код Министарства културе и информисања Републике Србије за које ће Музеј Крајине конкурисати. Конкурси Министарства за 2024. годину биће расписани почетком наредне године.

Поред пројеката за које ће Музеј Крајине самостално конкурисати (пројекти везани за одржавање објеката, археологију, етнологију и историју уметности), сарађиваћемо са Археолошким институтом у Београду, са Филозофским факултетом у Београду и са Заводом за заштиту споменика културе Ниш.

У складу са приоритетима и смерницама Министарства културе и информисања Републике Србије, радиће се на дигитализацији музејских предмета и документације.

Изузетан акценат биће на едукацији деце школског узраста. Биће организоване бројне тематске радионице у објектима Музеја које ће имати за циљ преношење и

продубљивање знања о културном наслеђу нашег краја и наше земље на младе као носиоце и будуће чуваре културног блага Србије.

Посебну пажњу ћемо усмерити на обележавање 90 година рада и постојања наше установе. Сви наведени пројекти, изложбе, промоције књига, предавања, пројекције филмова, допуна сталне поставке и остали културни садржаји би могле бити у служби поменутог јубилеја. Поводом овог значајног јубилеја, планирано је да изађе прво издање Годишњака Музеја Крајине – Светионик. Такође 2024. се навршава 30 година од почетка пројекта истраживања Царске палате римског цара Максимиана Дајера из 4. века на Врелу код Шаркамена. Обележавањем овог јубилеја допринеће се и обележавању јубилеја Музеја Крајине.

Запослени у Музеју учествоваће на научним и стручним скуповима, а као и сваке године, учествоваћемо и у организацији манифестација које се одржавају у нашем граду.

Кустоси Музеја ће учествовати у самосталном и заједничком објављивању стручних радова за зборнике и публикације. Такође ћемо помагати студентима, ученицима и другим заинтересованим за потребе њихових радова, а Музеј ће бити отворен за сарадњу са образовним установама, као и удружењима са територије наше општине, у погледу реализације њихових програма у нашим објектима.

Музеј је отворен за сарадњу са свим медијима. У програмским активностима, сарађиваћемо са другим неготинским установама културе, као и са Српском православном црквом и бројним удружењима.

Једну од својих основних делатности - обогаћивање збирки, Музеј ће обављати путем истраживања, откупа или поклона. Такође, Музеј Крајине ће се трудити да се технички и технолошки опреми и осавремени. Наша установа ће, у сарадњи са туристичким агенцијама и школама из целе Србије, настојати да повећа број посетилаца у три своја објекта у граду.

Програм рада Музеја Крајине по одељењима

Програм рада музејског саветника археолога

Археолог Музеја Крајине ће у току 2024. године радити у складу са усвојеним програмом рада музеја, пројектима одобреним од стране Министарства културе и информисања Републике Србије, одлукама и захтевима органа управљања установом, а у оквиру финансијских могућности. Археолог музеја ће највећи део свога рада посветити пројектима из области археологије и пословима који проистичу из њих.

Планирани пројекти су:

1. Врело – Шаркамен, археолошка истраживања, презентација и промоција

Овај пројекат ће реализовати Археолошки институт у Београду и Музеј Крајине у Неготину.

У оквиру овог пројекта Музеј Крајине би требало да настави спровођење конзерваторско-рестаураторских радове на резиденцијално-меморијалном комплексу Врело-Шаркамен.

2. Егета - Брза Паланка, археолошко истраживање

Овај пројекат ће реализовати Музеј Крајине у Неготину и Одељење за археологију Филозофског факултета у Београду.

3. Њетаће – Радујевац, археолошко истраживање

Овај пројекат реализоваће Балканолошки институт САНУ у Београду и Музеј Крајине.

4. Аквес – Прахово, археолошко истраживање

Овај пројекат ће реализовати Музеј Крајине и Археолошки институт у Београду.

5. Аквес – Прахово, обрада налаза са старих ископавања - прилог проучавању живота становништва на Лимесу у Римско и касноантичко доба

Овај пројекат ће реализовати Музеј Крајине и Археолошки институт у Београду.

6. Археологија Музеја Крајине - публикација на енглеском језику

Пројекат публикације на енглеском језику „Археологија Музеја Крајине“ реализоваће

Музеј Крајине у Неготину.

Поред стандардних вишегодишњих истраживања и конзерваторских радова на археолошком локалитету Врело-Шаркамен, планираних активности и на три археолошка локалитета која су репрезенти дунавског Лимеса (римске границе на Дунаву), а за коју је територијално надлежан Музеј Крајине у Неготину, ово ће бити веома важан пројекат за документовање и ближе упознавање и ван граница наше земље са достигнућима археолошких налаза у оквиру надлежности Музеја Крајине. Обзиром да држава Србија води велику акцију укључивања Римске границе на Дунаву на листу УНЕСКО-а, а да су активности Музеја Крајине и институција сарадника, претходних година дале одличне резултате, разлог је више да и у 2024. години учинимо све како би Егета-Брза Паланка, Аквес-Прахово и Ћетаће-Радујевац у догледно време представљали овај део Римске границе на Дунаву на прави начин. Ту свакако спадају и локалитети Гламија – Ртково и Мора Вагеи – Михајловац.

Из тог разлога посебно би било важно обезбедити могућност суфинансирања за пројекте археолошких истраживања.

Уколико би Министарство културе и информисања одобрило финансирање наведених пројекта, а Музеј Крајине суфинансирањем подржао и потпомогао те конкурсе, на поменута три пројекта на Лимесу, за неколико година имали бисмо на територији за коју је надлежан Музеј Крајине у Неготину, потпуно истражена, конзервирана и рестаурирана војна утврђења из периода Римске доминације да овим просторима, којима су они утврђивали и бранили границу царства, четврти би био (Мора - Вагеи), као и царску палату римског императора Максимиана Даје. Када ове активности, које ће бити приоритет археолога Музеја Крајине, укључимо у ширу слику, са Трајановим мостом и другим културним наслеђем у нашем крају, овом делу Србије предстоји реална туристичка будућност. Археологија и заштита споменика културе томе су основ.

Треба решити и проблем пута до локалитета Шаркамен (поправити пут који је насут туцаним и утабаним каменом да би возила могла лакше да приђу локалитету), заменити дотрајале бандере и решити проблем вертикалне сигнализације. То би морао бити један од приоритета Музеја Крајине, односно пре свега општине Неготин због будућих активнијих туристичких обилазака локалитета Врело Шаркамен, а што је важно за целу

општину.

Шести наведени пројекат је израда публикације „Археологија Музеја Крајине“, аутора Гордана Јањића која је на српском језику већ два пута доживела репринт издање. Овога пута би се конкурисало за издање на енглеском језику, за чим постоји велика потреба.

Посебну пажњу ћемо усмерити на обележавање 90 година рада и постојања наше установе. Сви наведени пројекти, одржавање локалитета, али и промоције књига из области археологије, предавања, пројекције филмова, допуна сталне поставке и изложбе би могле бити у служби поменутог јубилеја.

Такође 2024. навршава се 30 година од почетка пројекта истраживања Царске палате, римског цара Максимиана Даје из 4. века на Врелу код Шаркамена. Обележавањем овог јубилеја допринеће се и обележавању јубилеја Музеја Крајине.

С обзиром да заштита културних добара подразумева основну делатност музеја, археолог Музеја Крајине ће и те послове обављати у складу са могућностима. То се односи на обраду предмета из археолошке збирке музеја и предмета пристиглих као резултат археолошких истраживања или поклона. Обрада предмета подразумева: смештај, стручну обраду (одређивање типологије), фотографисање, цртање, конзервацију, презентацију и ажурирање документације. У складу са поменутим, а обзиром на обиље материјала са археолошког локалитета Прахово и Ћетаће, треба обезбедити средства за типолошку обраду материјала, цртање и конзервацију.

Поред тога објављиваће се стручни чланци и текстови, као што ће се путем јавних наступа презентовати археолошко наслеђе Музеја Крајине.

Археолог музеја ће учествовати на научним и стручним скуповима, као и на археолошким пројектима по позиву других установа културе, заштите и науке.

Археолог Музеја Крајине ће пружати стручну помоћ грађанима, сарађиваће са медијима, радити са посетиоцима. Такође, оствариваће сарадњу са колегама из научних институција, установа заштите и културе, по питању изложбене делатности и других стручних послова.

Програм музејског саветника етнолога

Приоритетни послови етнолога Музеја Крајине у 2024. години биће рад на заштити и стручној обради збирки, као и уређење етнологског депоа.

У оквиру изложбених активности биле би реализоване две студијске и једна тематска изложба, по могућности и једна гостујућа.

Када је у питању обичајна пракса, било би настављено теренско истраживање.

У сарадњи везаној за нематеријално културно наслеђе, значајна активност била би на плану међународне заштите нематеријалног културног наслеђа у оквиру прекограничне сарадње.

Рад на очувању културног наслеђа које се налази у етнологској збирци, одвијао би се у неколико праваца:

- Обогаћивање збирке у складу са исказаним потребама.
- Уређење депоа, чиме би се стекли услови за смештај предмета према конзерваторским захтевима као и за потпунију документациону обраду.
- Набавка музејских предмета путем поклона и откупа одговарала би систематичној попуни етнологске збирке, а такође и за потребе планираних изложбених активности. Тако би се на примерен начин увећао фонд етнологске збирке.
- Информациони систем и дигитализација пратили би потребе заштите етнологских предмета.
- Поред редовних послова, етнолог би учествовао у контролисању примарне и превентивне заштите етнологских предмета у депоу и сталним поставкама.
- Уколико се стекну услови, била би урађена међуинституционална сарадња по питању конзервације неколико текстилних предмета и предмета од дрвета.
- У оквиру истраживања етнологског наслеђа, наставиће се реализација теренских истраживања за потребе припреме изложби.

- По утврђеном програму етнолога, у одређеним селима Неготинске Крајине биле би истраживане теме из области традиционалног привређивања и његове трансформације, културе друштвених односа, женског украшавања, духовног живота, обичајне праксе и веровања.
- Била би настављено истраживање градске културе и обичаја везаних за виноградарску славу Свети Трифун.
- Наставак сарадње етнолога са институцијама и појединцима у циљу дефинисања предлога за номинацију Центру за нематеријалног културног наслеђа. Наставља се рад на идентификацији и евидентирању нематеријалног културног наслеђа кроз интензивну сарадњу регионалног координатора са Комисијом за упис елемената у Национални регистар нематеријалног културног наслеђа. (за сада, овај регистар броји четрдесетак етнолошких елемената - "жмаре", "Бела Вила", "Лиле" итд.)

Поред редовних послова, етнолог ће кроз појединачне изложбе, тематске радионице и предавања учествовати у формирању најмлађе музејске публике.

Изложбена делатност и програм презентације етнолошког културног наслеђа одвијали би се преко студијских и повремених изложби, што би представљало један од најважнијих аспеката делатности етнолога-саветника Музеја Крајине.

Етнолог планира да у складу са финансијским могућностима Музеја Крајине интензивира сарадњу са међународним и домаћим музејима, обезбеди гостовање сопствених изложби као и приказивање гостујућих програма у простору музеја (нпр. заједничка изложба као резултат истраживачког рада колега из музеја Турну Северин у Румунији и Музеја Крајине, трибине са колегом Александром Репецићем о магији ткања и демонологији, са колегиницама Сузаном Антић из Зајечара и Сузаном Мијић из Бора итд.)

Све ове изложбене активности и презентације културног наслеђа биле би посвећене значајном јубилеју Музеја - 90 година његовог постојања и рада.

Конкретни програми, промоције и презентације етнолошког садржаја односили би се на вештине и знања, становање и породични живот, одевање, орнаменте и обичајну праксу.

Етнолог би био домаћин концерата духовне и традиционалне музике, представио истраживање стручне тематике кроз предавања, филмове, музичка остварења, као и модерна дешавања инспирисана традицијом.

У складу са обичајном праксом, биће припремљени каталошки прикази изложби, као и радови за стручне скупове и конференције. Етнолог ће и на овај начин дати свој допринос очувању културног наслеђа, вршећи перманентну едукацију на скуповима и конференцијама о нематеријалном културном наслеђу овог региона. Такође ће се трудити да практично примени Унескове конвенције (чији је Србија потписник) о заштити нематеријалног културног наслеђа Влаха, Срба, Рома као и свих конфесија на подручју Неготинске Крајине, а у оквиру етнолошко-антрополошког друштва Србије.

Музеј и етнолог ће се потрудити да током 2024. године буду добри домаћини етнолошко-антрополошкој секцији Музејског друштва Србије, чији ће радови обрађивати етнолошку тематику и као резултат истраживачког рада приказати изложбу о вашарима у Србији.

Етнолог ће тражити проверу етнолошке библиотечке грађе, како би библиотечки фонд био систематски допуњен.

Етнолог ће се потрудити да са Међународног фестивала етнолошког филма у нашем музеју прикаже награђена остварења.

Конкретан истраживачки рад етнолога би се одвијао у две фазе. У практичном смислу постоје два сазнајна нивоа:

- Прво је представљање опште културолошке слике Неготинске Крајине са историјским догађајима и етнолошким карактеристикама, као што су: кретање становништва, комуникацијски токови и културне структуре. Један део истраживања односи се на теренски рад, а други се врши кроз етнолошке поставке у Музеју.
- Други сазнајни ниво представља прикупљање етнолошке грађе која се односи на поједине културне феномене или елементе који спадају у домен привређивања, културе друштвених односа, културе становања, као и у домен обичајне праксе, а

све у циљу прикупљања и представљања јасније слике о култури и културном наслеђу Неготинске Крајине.

Етнолог ће се трудити да, поред многобројних модерних модела понашања у свим сферама живота, препозна, идентификује и представи културне и историјске вредности Неготинске Крајине у односу на препознавање суседних области и шире.

Етнолог ће и у 2024. години својим истраживачким радом допринети вредностима и квалитету музејске делатности.

Програм рада вишег кустоса историчара уметности

- Дигитализација Ликовне збирке Музеја Крајине.

Процес рада на дигитализацији Ликовне збирке Музеја Крајине започет је 2019. године. До сада је завршено са уношењем предмета и урађена је ревизија Ликовне збирке. Међутим, неопходно је унети још података, који приближавају саме предмете. Овај процес је комплексан и дуготрајан, али ће сам рад на дигитализацији учинити да Ликовна збирка Музеја Крајине буде доступна, у дигиталној форми, широј јавности.

- Промоција публикације *Каталог Ликовне збирке Музеја Крајине у Неготину*.

Публикација је изашла из штампе, али је промоција планирана за 2024. годину, у оквиру обележавања 90 година од оснивања Музеја Крајине у Неготину.

- Припрема текста за израду публикације *Обреновићи у музејским и другим збиркама Србије VIII*.

Каталожка публикација *Обреновићи у музејским и другим збиркама Србије VIII* у издању Музеја рудничко-таковског краја из Горњег Милановца, музеолошки евидентира и архивистички обрађује податке о владарској породици Обреновић. До сада је у овој публикацији (у III тому) већ објављен један текст Музеја Крајине (аутора: Николе Плавшића, Слађане Милошевић и Весне Николић). У раду би била представљена дела из Ликовне збирке, као и о предмети, који се чувају у сакралним објектима Неготинске Крајине (у сарадњи са колегиницом Тањом Гачић, вишом кустоскињом историчарком уметности

Музеја рудничко-таковског краја).

- **Пројекти којим планирам да конкуришем код Министарства културе и информисања:**

1. Пројекат: Рестаурација и конзервација дела Уроша Предића из Ликовне збирке Музеја Крајине

У години када се обележава 110 година од смрти великог композитора било би од великог значаја да се овај пројекат реализује. Конзерваторско-рестаураторски радови били би обављени на два портрета (*Портрет Мице Мокрањца* и *Портрет Стевана Стојановића Мокрањца*) и икону *Светог Николе*, који су део сталне поставке у Родној кући Стевана Мокрањца. Реализација овог пројекта би омогућила заштиту дела, али би се спречило и њихово даље пропадање.

2. Пројекат: Израда дечије публикације *Волим Хајдук Вељка*.

Публикација *Волим Хајдук Вељка* намењена је деци узраста до 5 година. Садржала би 24 стране богато илустроване, кроз које би се малишани упознали са споменицима Хајдук Вељку у Неготину, на месту где је сахрањен, месту његове погибије и на градском тргу, као и са Музејом који је отворен у његову част. Главни лик у публикацији била би девојчица, која би представила Хајдук Вељка. (Реализација ове публикације подразумева израду илустрација, писање текста, прелом и штампање. Публикација би садржала 24 стране у колору, димензија 25x25 cm, тврд шивен повез. Тираж би био 500 комада.)

Планирене ауторске и коауторске изложбе:

1. Изложба *Поклон Наде Којић*, ауторке Весне Николић. На изложби би били представљени радови које је сама ауторка поклонила Музеју Крајине. (Реализацију изложбе подразумева: опремање радова и штампање публикације).

2. Изложба *Беж`те Турци, ето Вељка*, ауторке су: Слађана Милошевић и Весна Николић. Повод за изложбу је 180 година од постављања првог спомен обележја, тј. спомен-плоче на северној страни апсиде Старе цркве у Неготину (1844). Изложба подразумева израду 10 canvas-а са клик рамовим, на којима ће бити представљени споменици Хајдук Вељку у Неготину, као и фотографије које су део сликовне грађе Музеја Крајине. (Реализацију изложбе подразумева: штампање на canvas-у и штампање публикације).

Планиране гостујуће изложбе (музејске и самосталних аутора):

1. *Светомир Настасијевић: заборављени неимар балканске музике*, ауторке Тање Гачић, више кустоскиње историчарке уметности Музеја рудничко-таковског краја у Горњем Милановцу. Повод за изложбу је 110 година од смрти Стевана Стојановића Мокрањца, с обзиром на то да је Светомир Настасијевић био композитор, али и музички критичар, педагог и теоретичар, диригент, директор Београдске опере и дипломирани архитекта. Писао је оригинална музичка дела инспирисана појањем и народним песмама. (Реализација изложбе: превоз, преноћиште, хонорар).

2. *Изложба радова Милене Гајић*, рођене 1985. године у Неготину. Дипломирала је на Факултету примењених уметности у Београду на одсеку Примењено сликарство. Тренутно је на докторским студијама на Академији ликовних уметности у Бечу. (Реализација изложбе: превоз и штампа каталога).

3. *Изложба икона Агиос*, ауторке Петре Коснић. Петра Коснић завршила је Academia del Lusso (Академија за моду и дизајн) у Милану, а након тога Академију СПЦ за уметност и конзервацију. Паралелно је студирала Православни богословски факултет Универзитета у Београду. Тренутно је на докторским студијама Православног богословског факултета Универзитета у Београду, на катедри за литургику. (Реализација изложбе: штампа каталога).

Одељење историје

У Музеју Крајине у радном односу, као последица рационализације, законских ограничења и дефицитарних кадрова, већ неколико година нема историчара. Осим изложених предмета из историјске збирке, њен највећи део чине писана документа, фотографије, фото албуми, плакати. Током претходних година, започело се са каталошком обрадом збирке фотографија. Фотографије, плакати и леци прешли су у библиотечки фонд Музеја, као некњижна грађа.

Поред ангажовања вишег књижничара Музеја, постоји добра сарадња са пензионисаним историчарем Музеја, затим са историчарем Народног музеја „Зајечар“, као и са општинском организацијом СУБНОР-а. На овај начин се трудићемо се да историјски фонд и поставка музеја не буду запостављени ни у 2024. години.

Програм рада вишег кустоса документаристе

- Организација, координација и обављање стручних послова у оквиру вођења документације, односно регистара, досијеа предмета од изузетног и великог значаја;
- Пријем података и обавезне фотодокументације из збирки музеја за регистар културних добара музеја, пријем регистратуре и архивске грађе и грађе која сведочи о делатности музеја (досијеа изложби, манифестација, акција);
- Координација и организација послова на развоју дигиталног регистра културних добара музеја или архивске и документарне грађе од значаја за историју музеја и хемеротеке музеја;
- Координација и организација послова на изради досијеа предмета од изузетног и великог значаја, сређивање досијеа и брига о њима;
- Издавање документације, на основу утврђене политике позајмице документације, на коришћење запосленима у музеју и јавности;
- Организација посла и извршавање свих послова на уношењу података о културним добрима из музеја у Централни регистар у складу са утврђеним правилима о вођењу централног регистра, у сарадњи са кустосима збирки;
- Издавање података о културним добрима унетим у Централни регистар према утврђеној политици и нивоима доступности;
- Вођење регистара документације на основу правилника или упутстава надлежног архива;
- Сарадња са кустосима збирки у обради стручне документације;
- Учешће у изради и реализацији пројеката на основу конкурса Министарства културе и информисања;
- Учешће у изложбеној делатности музеја, у планирању и реализацији основне поставке и повремених изложби;
- Рад на документацији за стицање вишег музејског звања;

- Сарадња на изради образовног, информативног и пропагандног материјала;
- Рад са посетиоцима музеја;
- Административни послови.

План рада кустоса педагога

1. Музејски педагог учествоваће у организацији и реализацији едукативног програма намењеног јавности (радионице, предавања, играонице, мултимедијалне презентације и др.). У оквиру манифестације *Музеји за 10* у плану су радионице за децу, које ће бити у складу са темом манифестације. У оквиру поменуте манифестације биће организовано извођење монодраме *Досије Доситеј* Музеја Вука и Доситеја из Београда. Такође, у складу са темом манифестације *Дани европске баштине* биће организоване креативне радионице за децу. Креативне радионице ће пратити и све изложбе које остале колеге буду организовале, током читаве године. У сарадњи са кустоскињом историчарком уметности Весном Николић и вишим кустосом документаристом Ивицом Трајковићем, кустос педагог је прошле године урадила изложбу *Војвода Неготинске нахије*, која је посвећена легендарном јунаку Првог српског устанка Хајдук Вељку Петровићу. Следеће године се навршава 220 година од почетка Првог српског устанка, те су у складу са овим значајним јубилејом, у плану гостовања по региону са овом изложбом, у оквиру које ћемо радити и креативне радионице на којима ће учествовати ученици основних и средњих школа који ће цртати Хајдук Вељка. Перманентно организовање креативних радионица, као пратећа програмска активност постојећих изложби (сталних и тематских), представља вид комуникације с највернијом публиком – децом школског узраста. Деца на овај начин стичу, пре свега знање, могућност реалније визуелизације и позитивније перцепције музеја као установе културе, која је од великог значаја за њихов интелектуални развој. Сарадња кустоса педагога са осталим кустосима Музеја резултира успешним остваривањем улоге Музеја, који поред очувања културне баштине има улогу преношења информација и оплемењивања духовног живота људи. Васпитно-образовне компоненте прожимаће се кроз свако планирање педагога јер је њихов значај за развој личности огroman.

Кустос педагог Музеја Крајине труди се да путем сваке програмске активности продубљује креативност и стваралачко мишљење појединца, а нарочито наших најмлађих посетилаца, да допринесе развоју критичког мишљења и пробуди мотивацију да се са лакоћом усвајају садржаји који остају као трајни и саставни део личности. Поред креативних радионица у вид опште комуникације музеја са посетиоцима спада и музејски театар. Музејски театар настао је из напора музејских институција да пронађу нове облике презентовања свог садржаја и комуникације са посетиоцима. Кустос педагог је прошле године увела и овај облик комуникације и интерпретације богатог културног наслеђа које Музеј Крајине баштини већ више од девет деценија. Музејски театар Музеја Крајине носи назив *Ја ћу теби љуба бити* у извођењу београдске глумице Љиљане Јакшић. У току наредне године кустос педагог планира да са монодрамом *Ја ћу теби љуба бити* путује по Србији и региону и промовише овај нови вид музејске комуникације са посетиоцима. Пројекат има за циљ афирмацију традиције, културе и музичког образовања, као и неговање вредности српске историје и опште културе. У монодрами се оживљава лик Марије Мокрањца која говори о животу и делу свог супруга, највећег српског композитора Стевана Стојановића Мокрањца. Ова топла женска исповест, поред односа двоје људи, осликава и једно време, обичаје, веровања, односе у традиционалној српској породици с краја 19. и почетка 20. века, упознаје нас са знаменитим личностима епохе и подсећа нас на ванвременске композиције Стевана Мокрањца.

2. Рад на изради и реализацији пројеката.

У 2024. години кустос педагог конкурисаће код Министарства културе и информисања Републике Србије са пројектом из области дигитализације културног наслеђа и савременог стваралаштва и односиће се на набавку опреме.

3. Рад на дигитализацији.

Дигитализација културног наслеђа спроводи се у складу са *Смерницама за дигитализацију културног наслеђа у Републици Србији*, који је израдила Радна група Министарства културе и информисања, кустосу педагогу додељена је улога администратора програма. Поред тога што надгледа рад осталих колега, кустос

педагог радиће на дигитализацији реализованих изложби од оснивања Музеја до данас.

4. Рад са посетиоцима, тј. презентација објеката Музеја групама (екскурзије и друге организоване посете) и појединачним посетиоцима.

Рад кустоса педагога обухвата стручно вођење кроз сталне поставке или повремене изложбе, предавања, едукативне пројекте, издавање педагошко-едукативних публикација, пројекције филмова, интерактивне пројекте и разна друга културна догађања, а све у циљу да посетиоци доживе музеј као место на коме могу да прошире своје искуство и знање на неформалан начин. У таквом оквиру се реализовани програм може разумети као пример образовног модела који нуди могућности трансформације посетиоца у активног учесника свесног процеса откривања културног добра.

5. Један од најстаријих средстава информисања је штампа. У односу на њу, музеји имају комплементарну функцију, јер испуњавају обавезе према друштву у смислу информисања и просветно-васпитног и културног деловања. Кустос педагог ће једном месечно да шаље извештаје о програмским активностима Музеја листу *Завичај*, путем кога се не само локална јавност, већ и дијаспора информише о активностима Музеја. Поред овога, сарађиваће и са новинарима који уређују локалне веб портале као што су *NG portal*, *MB portal*, *East Side*, веб страница општине Неготин, као и са локалним телевизијама, путем којих информације о изложбама, истраживачким подухватима, публикацијама и свим програмским активностима Музеја Крајине бивају доступне широј јавности.
6. Кустос педагог, заједно са вишим кустосом документаристом, Ивицом Трајковићем, и музејским водичем задужена је и за презентацију Музеја путем интернета. Интернет пружа неслућене могућности у комуникацији са публиком и то у оном облику који ми желимо да пласирамо, без цензуре. Музеј Крајине веома интензивно користи ову врсту медија. Већ дужи низ година има своју веб страну, која пружа основне информације о Музеју и програмским активностима. Такође, кустос педагог, у сарадњи са вишим кустосом документаристом, задужена је и за

презентацију Музеја и комуникацију са публиком путем друштвених мрежа. Музеј је пронашао своје место на оваквим врстама социјалних интернет мрежа и геосоцијалних мобилних апликација, као што су *facebook*, *google maps*, *Instagram*, *YouTube* чиме добија потпуно нови живот захваљујући неограниченим могућностима интернет простора у погледу представљања својих програма, изложби, фотографија, затим објашњења појединих експоната, догађаја, промоција, презентација, али и размене мишљења са својим пријатељима и поштоваоцима Музеја. Активности на овом пољу наставиће се и током 2024. године.

7. Учесће у организацији и реализацији изложби (израда каталога, плаката и постављање изложби). Улогу педагога у комуникацији едиције треба тражити у припреми и прилагођавању публикација за циљну групу корисника музеја. Брошуре, афише, каталози, водичи... било да су у штампаном или дигиталном издању, битна су помоћна средства која крајњем кориснику помажу у разумевању садржаја и достизању пуног доживљаја музеја. Кустос педагог има активно учешће у изради истих. Кустос педагог ће током 2024. године радити и на свим публикацијама, штампаном и дигиталном материјалу које Музеј буде објављивао.
8. Један од битних облика музејске комуникације са публиком је комуникација едиције, којом се знање, стечено проучавањем различитих историјско-уметничких дела широкох области која се чувају у музеју, преноси путем штампаних, аудиовизуелних и електронских публикација. Овде спадају и појединачни текстови стручњака музеја путем којих се информације о музеју и његовом раду пласирају најширој публици. На иницијативу кустоса педагога, а уз подршку директорке Музеја, следеће године планирано је да изађе прво издање Годишњака Музеја Крајине – Светионик. Кустос педагог написаће два текста за ово издање, а као секретар редакције биће у контакту са колегама са региона, како бисмо сакупили што већи број текстова о нашем културном наслеђу. Кустос педагог урадиће прелом и припремити публикацију за штампу. Презентација истог планирана је поводом обележавања 90 година постојања Музеја Крајине.

9. У току 2024. године, кустос педагог радиће на сопственој едукацији, која подразумева учешће на семинарима и виртуелним конференцијама које организује Музејско друштво Србије, Секција музејских педагога, ICOM...
10. Кустос педагог радиће на допуни Информатора о раду Музеја Крајине током наредне године, као и на сређивању архивске грађе, а по потреби, са колегиницом Слађаном Милошевић, радиће на општим пословима из домена рада Музеја.

Из свега изложеног закључујемо да кустос педагог Музеја Крајине, различитим облицима васпитно-образовног деловања, иновацијама у дидактичко-методичким облицима рада и реалним планирањем, настоји да се изложено културно благо, уважавајући потребе различитих категорија публике, презентује јавности, чиме потврђује своју неопходност. Музеј Крајине, кроз традиционално обављање своје основне делатности, заштите културних добара, представља важан субјект у формирању културне свести локалне заједнице. Педагошка служба Музеја Крајине, путем два галеријска простора, комуницира са публиком током целе године организујући програмске активности различитог садржаја. Широј и стручној јавности путем комуникације презентације, едиције и опште комуникације презентује рад ове установе. Тиме кустос педагог са музејском публиком ради на изградњи интерактивног односа и даје пример којим оправдава своју васпитно-образовну улогу.

Програм рада вишег књижничара

1) рад на формирању локалне базе података музејске библиотеке у систему COBISS.SR. У овом тренутку овај део посла пре свега подразумева преузимање записа из система мрежа библиотечких информацијских система. Учествовањем на курсу „Употреба програмске опреме COBISS.SR, преузимање записа и фонд“ добили смо привилегије за обављање овог посла.

У 2024. години у плану је да, у Народној библиотеци Србије, похађам курс „Коришћење програмске опреме COBISS3/каталогизација - почетни у трајању од 5 дана. Након завршетка курса и добијања привилегија за креирање записа у тесном окружењу

узајамне каталогизације, практично почиње припрема и рад и добијање лиценце за самостално креирање библиографских записа за монографске публикације у узајамној бази података и локалној бази података.

Укључивањем библиотеке у систем COBISS добијамо следеће могућности:

- видљивост библиотеке,
- аутоматизацију библиотечких функција,
- активно учешће у систему узајамне каталогизације COBISS.SR,
- коришћење података COBIB.SR.

2) набавка публикација за библиотеку у сарадњи са стручњацима Музеја. Набавка се већим делом обавља путем размене са другим музејима и сродним институцијама.

3) одржавање и класификовање целокупног фонда библиотеке;

4) рад на обради фонда фотографија и разгледница, каталожка обрада фотографија и формирање лисних предметних, стручних и именских каталога;

5) дигитализација фонда фотографија и књижног фонда;

6) рад са корисницима књижног фонда библиотеке, пружање информација.

7) Са колегиницом Весном Николић, историчарком уметности, у плану је припрема изложбе о спомен-обележјима Хајдук Вељку коју би пратила једна обимнија публикација.

8) послови вођења посетилаца кроз музејске поставке;

9) рад на општим пословима (стручна и општа документација).

Програм рада музејског водича

1. Вођење посетилаца, групних и појединачних посета, кроз сталне поставке Музеја и повремене изложбе;

2. Сарадња са кустосом педагогом у реализацији едукативних програма и пројеката намењеним јавности (радионице, предавања, обиласке, играонице, мултимедијалне презентације и др);
3. Сарадња са кустосима током припреме изложби и програма и реализацији истих;
4. Обављање техничких послова у припреми и реализацији активности из делокруга рада;
5. Учествовање на семинарима и обукама из делокруга рада;
6. Рад на дигитализацији;
7. Сарадња са школским институцијама кроз разне програме и пројекте;
8. Праћење и евидентирање евиденције о бројности и структури публике;
9. Сарадња са водичима из сродних установа културе и образовања.
10. Подношење пројекта Министарству културе и информисања из области рада музејског водича.

Програм рада кустоса сарадника за просторно очување музејског комплекса

1. Сарадња са Управом за заштиту и спасавање (одељење за ванредне ситуације у Бору, са седиштем у Неготину), прикупљање, израда и достављање потребне документације.
2. Повремени обилазак објеката у циљу противпожарне заштите и обављање свих активности у складу са Програмом основне обуке из области заштите од пожара.
3. Рад са посетиоцима, тј. презентација објеката Музеја групама (екскурзије и друге организоване посете) и појединачним посетиоцима.
4. Учешће у реализацији (постављању) изложби у Музеју Хајдук Вељка и осталим објектима, по потреби.
5. Санација ситних кварова у свим објектима Музеја.

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ЗАПОСЛЕНИХ У МУЗЕЈУ КРАЈИНЕ

Радно место	Број извршилаца
Директор установе културе	1
Кустос (археолог, етнолог, историчар уметности)	3
Документариста	1
Музејски педагог	1
Сарадник за просторно одржавање музејског комплекса	1
Књижничар	1
Водич	1
Рачуновођа/ радник за финансијске послове	1
Домар / мајстор одржавања	2
У К У П Н О	12
<i>Поред запослених који су у сталном радном односу у музеју, током године се за потребе рада и реализације пројеката ангажују стручни сарадници, на основу уговора.</i>	

Програм рада Музеја Крајине за 2024. годину омогућиће обављање музеолошке делатности на високом нивоу, у интересу културе и туризма наше општине. Реализација планираног умногоме ће зависити од тога да ли ће бити одобрени планирани пројекти Музеја и од финансијских могућности наше установе. Уколико нешто од планираног не буде реализовано, на реализацији пропуштеног ће се радити у наредном периоду.

директор Музеја Крајине

Весна Станковић

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН МУЗЕЈА КРАЈИНЕ ЗА 2024. годину

Приходи	Опис	Средства из буџета(01)	Сопствена средства (04)	Средства других нивоа власти (07)	Донације (08)	Остали извори (15)	Остали извори (17)	Укупно
791111	Приходи из буџета	25,667,000						25,667,000
733154	Тек. наменски трансфери од Републике у корист нивоа општина							0
742351	Приходи које својом делатношћу остваре органи и организ. општина		3,910,000					3,910,000
744151	Тек.добр. трансф. од физ. и правних лица				280,000			280,000
300000	Пренета неутрошена средства из ранијих година						4,982,000	4,982,000
УКУПНО:		25,667,000	3,910,000	0	280,000	0	4,982,000	34,839,000
Расходи	Опис	Средства из буџета(01)	Сопствена средства (04)	Средства других нивоа власти (07)	Донације (08)	Остали извори (15)	Остали извори (17)	Укупно
1201 ПРОГРАМ 13-РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА								
1201-0001ПА-Функционисање локалних установа културе								
227	411-Плате и додаци запослених							
	4111 Плате, додаци и накнаде запослених	16,824,000	0					16,824,000
	Укупно:	16,824,000	0					16,824,000
228	412-Соц. доприноси на терет послодавца							
	4121 Доп. за пензијско и инвалидско осигурање	1,700,000						1,700,000
	4122 Допринос за здравствено осигурање	600,000						600,000
	4123 Допринос за незапосленост	0						0
	Укупно:	2,300,000						2,300,000
229	413-Накнаде у натура							
	4131 Накнаде у натура	1,000						1,000
	Укупно:	1,000						1,000
230	414-Социјална давања запосленима							
	4141 Накнада за време одсуствовања са посла	0						0
	4143 Отпремнине и помоћи	299,000						299,000
	4144 Помоћ у медицинском лечењу	1,000						1,000

		Укупно:	300,000						300,000
231	415-Накнаде трошкова за запослене								
	4151	Накнаде трошкова за запослене	670,000						670,000
		Укупно:	670,000						670,000
232	416-Награде, бонуси и остали посебни расх.								
	4161	Награде запосенима и остали посебни расх.	650,000	0					650,000
		Укупно:	650,000	0					650,000
233	421-Стални трошкови								
	4211	Трош. платног промета и банкарских услуга	40,000	15,000					55,000
	4212	Енергетске услуге	443,000	80,000					523,000
	4213	Комуналне услуге	100,000	22,000					122,000
	4214	Услуге комуникација	150,000	40,000					190,000
	4215	Трошкови осигурања	120,000	50,000					170,000
	4219	Остали трошкови	0	1,000					1,000
		Укупно:	853,000	208,000			0		1,061,000
234	422-Трошкови путовања								
	4221	Трошкови службених путовања у земљи	20,000	220,000					240,000
	4222	Трошкови службених путовања у иностранству	0	20,000	0				20,000
		Укупно:	20,000	240,000	0		0		260,000
235	423-Услуге по уговору								
	4231	Административне услуге	980,000	120,000					1,100,000
	4232	Компјутерске услуге	140,000	80,000					220,000
	4233	Услуге образовања и усавршавања запослених	80,000	80,000					160,000
	4234	Услуге информисања	120,000	320,000	0	20,000			460,000
	4235	Стручне услуге	150,000	120,000				180,000	450,000
	4236	Услуге за домаћинство и угоститељство	67,000	120,000					187,000
	4237	Репрезентација	120,000	120,000	0	30,000			270,000
4239	Остале опште услуге	380,000	250,000					630,000	
		Укупно:	2,037,000	1,210,000	0	50,000	0	180,000	3,477,000
236	424-Специјализоване услуге								
	4242	Услуге образовања, културе и спорта	150,000	200,000					350,000
	4243	Медицинске услуге	0	1,000					1,000
	4246	Усл. очувања животне сред., науке и геод. усл.	50,000	50,000	0				100,000
	4249	Остале специјализоване услуге	120,000	40,000	0	200,000			360,000
		Укупно:	320,000	291,000	0	200,000	0		811,000

237	425-Текуће поправке и одржавање								
	4251	Текуће поправке и одрж. зграда и објеката	350,000	450,000	0	30,000			830,000
	4252	Текуће поправке и одржавање опреме	50,000	100,000	0				150,000
Укупно:			400,000	550,000	0	30,000	0	0	980,000
238	426-Материјал								
	4261	Административни материјал	90,000	100,000	0				190,000
	4263	Мат.за образовање и усавршавање запослених	90,000	60,000					150,000
	4264	Материјал за саобраћај	60,000	120,000				82,000	262,000
	4266	Материјал за обрзовање,културу и спорт	50,000	60,000					110,000
	4268	Материјал за одржавање хигијене и угоститељ	60,000	60,000					120,000
	4269	Материјал за посебне намене	50,000	120,000	0				170,000
Укупно:			400,000	520,000	0		0	82,000	1,002,000
240	482-Порези, таксе и казне								
	4821	Остали порези	20,000	25,000					45,000
	4822	Обавезне таксе	20,000	45,000					65,000
	4823	Новчане казне и пенали	1,000	1,000					2,000
Укупно:			41,000	71,000					112,000
241	483-Новчане казне и пенали по решењу судова								
	4831	Новчане казне и пенали по решењу судова	1,000	10,000					11,000
Укупно:			1,000	10,000					11,000
243	511-Зграде и грађевински објекти								
	5112	Изградња зграда и објеката	0	0					0
	5113	Капитално одржавање зграда и објеката	0	0					0
	5114	Пројектно планирање	100,000	100,000	0				200,000
Укупно:			100,000	100,000	0		0		200,000
244	512-Машине и опрема								
	5121	Опрема за саобраћај	0	0					0
	5122	Административна опрема	120,000	150,000	0				270,000
	5126	Опрема за образовање,науку,културу и спорт	80,000	160,000	0				240,000
	5129	Опр.за произв.,моторна,непокр. и немоторна	60,000	300,000					360,000
Укупно:			260,000	610,000	0				870,000
245	515-Нематеријална основна средства								
	5151	Нематеријална имовина	90,000	100,000				4,720,000	4,910,000
Укупно:			90,000	100,000	0		0	4,720,000	4,910,000

246	541-Земљиште							
	5411 Земљиште	400,000	0					400,000
	Укупно:	400,000	0					400,000
	УКУПНО:	25,667,000	3,910,000	0	280,000	0	4,982,000	34,839,000

Неготин, 01.12.2023.г.

Музеј Крајине

директор Станковић Весна